

גליון 628
שנה י"ג תשפ"ד

סיפורי צדיקים

יו"ל לע"נ הרה"ק ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר ז"ל

חידו למוסדות קייט"ק על האישור לפרויקט במוסדות

סיפורי חז"ל

עם מה נבוא לעולם הבא

במשך חייו האדם רץ ומתרוצץ, כשהוא אוגר עוד ועוד נכסים. המשל הבא יכול לשמש תזכורת טובה, כי כל הנכסים הפיזיים שהאדם רוכש נשארים רק בעולם הזה, ולא מלווים אותו לעולם הבא. שועל רעב אחד עבר ליד כרם וביקש להיכנס אליו, אלא שהדרך הייתה סגורה ומסוגרת. בעל הכרם שחשש משועלים ומשאר מזיקים, הקיף את הכרם בגדר שהגנה על הפירות. הסתובב השועל עוד ועוד, עד שמצא חור צר בגדר, אך החור צר היה והשועל היה שמן ורחב מידות, מה עשה השועל? צם שלושה ימים עד שהרוזה והצליח להשתחל דרך החור. כשנכנס אל הכרם, לא בזבו אף רגע, הוא מיהר לאכול עוד ועוד ענבים, כך הסתובב השועל במשך כמה ימים בכרם, ונהנה מן הגפנים העסיסיים. ואולם, כשביקש לצאת, גילה לאכזבתו כי הוא שוב השמין, ולא יכול להשתחל דרך המעבר הצר. מחוסר ברירה, הוא צם שלושה ימים נוספים, ולאחר מכן הצליח לעשות את דרכו החוצה כחוש ורעב. הפך השועל את פניו אל הכרם וקרא, כרם, כרם, מה יפה אתה וכמה טובים פירותיך, אך ליהנות ממך לא יכולתי, רעב באתי ורעב יצאתי.

(ע"פ מדרש קהלת)

פרשת השבוע

בחיוך, עם הגוף שלנו לא התנינו כל תנאי, ולכן אנו נוהגים להאכילו לפי צרכו. אבל עכשיו נתיישב לי דבר, שעד היום היה לי קשה, כידוע בליל שבת קודש, שיהודי חוזר מבית הכנסת, שני מלאכים מלווים אותו, והוא מקבל את פניהם ב"שלום עליכם מלאכי השרת", בזמירות, בתהילות ובתשבחות, אבל מיד פוטר אותם וקורא: "צאתכם לשלום מלאכי השלום". והדבר מוקשה: מפני מה הוא משלח אותם מהר כל כך, למה הוא לא מניח להם לשבת ולהנות עמו בשעת הסעודה? אלא התירוץ הוא: אין אדם יכול לאכול בשעה שמלאכים יושבים לצידו, שאין דבר אוכל בא אל פיהם.

ולא תגעל נפשי אתכם (כ"ו י"א)

מסופר: כשחזר הרה"ק רבי שמעלקא מניקלשבורג זיע"א, מנסיעתו הראשונה כחסיד מרבו המגיד הגדול והקדוש ממעזריטש זיע"א, שאלוהו מה למדת מבית מדרשם של החסידים? השיב רבי שמעלקא, עד עכשיו עינית את גופי כדי שיסבול את נשמתי, מעתה אלמד את הנשמה שתסבול את גופי כמו שכתוב, ז'לא תגעל נפשי אתכם'.

ואכלתם לחמכם לשבוע (כ"ו - ח') הרה"ק רבי ישראל מרוזין זיע"א היה ממעט באכילה, לא היה בא אל פיו יותר מכף אוכל אחת, ואגב כך היה גם מולח את התבשיל, עד שלא יכול איש לטעום ממנו עוד. מסופר: יום אחד ישבו רבי ישראל עם מחותנו הרה"ק רבי חיים מקוסוב זיע"א (יומא דהילולא כ"ה אייר) בסעודה שערכו לכבודם. הרבי מקוסוב אכל כדרך כל אדם, ואילו הרבי מרוזין כדרכו לא טעם מכל המאכלים, אלא משהו בלבד, מפני מה מחותן אין הוא אוכל? שאלו רבי חיים. השיב לו רבי ישראל: לפני שירדנו לעולם הזה, התנינו תנאי עם הגוף שאין אנו יכולים להתחבר עמו, אלא אם כן יהיה נהנה הנאה מעטה בלבד מצורכי הגוף הנחוצים, הגוף הסכים לכך, וכל הזמן הוא מקיים תנאי זה. מששמע זאת הרבי מקוסוב, הניח מידו את הכף, הרחיק את הצלחת מעמו והפסיק לאכול.

שאלו הרבי מרוזין: מפני מה אין הוא אוכל? האם גם גופו נטל על עצמו תנאי דומה? לא, השיב רבי חיים

זמני השבת

זמני יציאת השבת
ירושלים: 8:22 ת"א: 8:25 ר"ת: 8:55

פרשת בחקותי

זמני כניסת השבת
ירושלים: 7:04 ת"א: 7:19

הקדוש, ואחר כך אמר לו החסיד את דבר השליחות מילה במילה כפי שאמר לו רבי מאיר, והרבי מרוזין ישב על מקומו, בלי שום תנועה, כאילו לא לו נוגעים הדברים. עברו חדשים אחדים, וביום החמישי בשבת אמר רבי מאיר מפרעמישלאן לכל האנשים שהיו אצלו, מי שאינו רוצה שתהיה לו שבת מופרת יסע לביתו, לא הבינו אנשים כוונתו, ונסעו כולם לבתיהם, רק הרה"ק רבי ישראל מקאליש זיע"א בקש ממנו רשות להישאר על שבת, והצדיק הקדוש אמר לו, אם רצונך להיות כאן, תוכל להישאר, אבל דע לך כי שבת הוא שבת, ובאותו שבת נסתלק.

במוצאי שבת, כשישב הרה"ק מרוזין על כסאו אצל השולחן, ושני נרות דולקים לפניו, נכבה פתאום נר אחד, הדליקו את הנר, ונכבה הנר השני, אז אמר הרבי מרוזין הנה חדשות יש בעולם. וביום ראשון בשבת ציוה לאסור את מרכבתו וסבב את בית החיים שבע פעמים, וגזר על מקורביו שכבר שמעו על הסתלקותו של רבינו, שיספרו לו את האמת כי הוא רואה חשיכה גדולה בעולם. והבינו החסידים שאין טעם להסתיר יותר מרבם הקדוש את הבשורה הנוראה. והוכרחו לספר לו. וכאשר שמע זאת הרה"ק מרוזין, נאנח ואמר: "מיר האבען איהם אזוי וייט ביים לעבן נישט געקענט" (אנחנו עד כדי כך לא הכרנו אותו בחייו). בדיוק כמו שאמר הרה"ק רבי שלמה קלוגר זיע"א בהספדו על רבינו "ולפי גדלו ומעשיו היה ראוי להיות מפורסם יותר ויותר". וכמו שחזה רבי מאיר מפרעמישלאן, חי הרה"ק רבי ישראל מרוזין אחריו עוד כמה חדשים ונסתלק לעולמו ביום ג' חשון תרי"א.

וכך מוכיר הרה"ק רבי שלמה קלוגר זיע"א את היכרותו עם רבי מאיר מפרעמישלאן זיע"א: "דין גרמא שהרהיבוננו רעיוני להתקרב אליו בחייו חיותו, וזכיתי לראותו פעמיים כראות פני אלקים". רבינו הוא שיוזם את פגישתם הראשונה, ומעשה שהיה כך היה: נודמנה לו לרבי מאיר תשובה ערוכה מרבי שלמה קלוגר וחתומה בחתימת יד קדשו, והוטבה החתימה במאד בעיניו הטהורות, שמאומה לא הסתיר בעדן. אז הביע רבינו את רצונו לראות מקרוב את הגי"ר שלמה וכתב אליו אגרת ובה בקשו להתראות עמו פנים בפנים. הפגישה נקבעה בכפר הסמוך לולאטשוב, ולמועד הגיעו לשם שני המאורות הגדולים.

רבינו שלח את הגבאי שלו אל הגרש"ק בשאלת חכם, ובקשהו שיפסוק על מי משניהם החובה לילך ולהקדים שלום לחבירו? שהרי שניהם אורחים באותו כפר. השיבו הגאון כי מן הדין שרבינו יבוא אליו ויקדמנו בשלום. כדבריו כן עשה רבי מאיר, ובפתח דבריהם נימק הגרש"ק את פסקו מהא, דמצינו שמשא רבינו ע"ה קידם את חותנו לשלום, אע"פ ששניהם היו בבחינת אורחים במדבר, וזאת מאחר ויתרו עשה דרך ארוכה יותר מאשר דרכו של משה. וגם בנדון דידן - סיים הגרש"ק - כבודו יצא אמנם מביתו מרחק כמה פרסאות, ברם אני הגעתי הנה מבראד המרוחקת.

השליחות המסתורית של הרה"ק רבי מאיר מפרעמישלאן זיע"א חסיד אחד בא פעם אל הרה"ק רבי מאיר מפרעמישלאן זיע"א (יומא דהילולא כ"ט אייר תר"י) והגיש לו קוויטעל (פתקא). כהרגלו, נשען הצדיק בראשו על ידיו, והתעמק במחשבותיו, ואחר כך אמר להאיש, דע לך כי אתה בצרה גדולה, ואתה זקוק לרחמים רבים, אבל יש לי עצה להצילך, מדי שנה בשנה אני שולח לעניי ארץ ישראל שבע מאות ושניים אדומים, כמנין שבת, מחצית הסכום אני שולח לפני חג הפסח והמחצית השניה לפני ראש השנה, והנה עתה כבר קרוב לחג הפסח ואין לי אף פרוטה לשלוח לארץ ישראל, תן לי שלש מאות וחמישים ואחד אדומים לשלוח לעניים המצפים לך בכליון עיניים ותינצל מכל רע. אמר האיש בחרדה ודאי אני רוצה לעשות כרצון רבנו, אבל אין אתי כאן סכום זה, אסע אפוא ללבוב, אקח שם בהלוואה את הסכום ואביא לרבנו, השיבו הצדיק הקדוש, אם אין לך כסף, יהיה פדיוןך בדרך אחרת, תיסע בשליחות בשמי להרב הקדוש רבי ישראל מרוזין זיע"א, הדר בסדיגורא, ואינך צריך לתת את סכום הכסף.

מיד הסכים החסיד להיות שליח מרבו להצדיק הקדוש מרוזין, ושמח בלבו על עצם ההודמנות להיות אצל הרבי מרוזין ולמסור לו דברים בשם רבו, ורבי מאיר אמר לו תיסע ישר מכאן לסדיגורא, ובבואך לשם תסור מיד לחצר הצדיק הקדוש, ותאמר למשמשי שיש לך שליחות ממני, בערב שבת בבוקר תגיע לשם, וכשתכנס להצדיק הקדוש תאמר לו כך: "מאיר פקד עליו בזה הלשון, הפספורטים שלנו כבר נחתמו ללכת חפשי על כל הגבולות, אמת שעל כבודו מחכים שמונה מאות אלף נשמות לקבל פניו, אבל על מאיר מחכים הרבה יותר נשמות, אלא שהפספורט של מאיר מסתיים קודם לזה של כבודו". כאשר שמע החסיד שליחות זו חוורו פניו, וחרדה אחזתו, והתחיל להתנצל לפני רבו שאי אפשר לו לקבל עליו שליחות זו, והוא מוכן לתת הסכום שדרש לעניי ארץ ישראל, ובלבד שישחררו מהשליחות, אבל לא הועיל מאומה, רבי מאיר ציוה עליו לקיים השליחות בשלימותה.

בעל כרחו קבל החסיד את השליחות ונסע לדרכו, וכשהגיע בערב שבת בבקר לבית הרבי מרוזין לא רצה הגבאי לתת לו להיכנס, כי אין זה ומנו של הצדיק הקדוש לקבל אנשים עכשיו, אבל החסיד אמר לו שיש לו שליחות מרבו רבי מאיר מפרעמישלאן, מיד הלך הגבאי לשאול את פי הצדיק הקדוש, והוא ציוה להכניסו מיד, כבואו, נגש החסיד אל הצדיק הקדוש עם קוויטעל (פיתקא) בידו, אמר לו הצדיק אין העת עכשיו לקבל פתקאות, אמור איפוא את השליחות שלך, אמר לו החסיד, אני רוצה בברכת הרבי, טרם מסרי את השליחות, כי מורי ורבי הקדוש מפרעמישלאן אמר לי שרואה עלי דינים קשים, ולכן אבקש שהרבי יקבל את הקוויטעל שלי ויברכני, ברכו הצדיק

משל ונמשל

שנראה מעלת חברנו ולא את חסרונו

משל לבן שעזב את בית אביו, ונדד במרחקים במדינות אחרות ימים רבים. כשחזר, התפאר לפני אביו כי הוא למד לעשות מנורה תלויה, וביקש מאביו שיאסוף כל בעלי אומנות זו בעירו, כדי שיראה להם חכמתו באומנות. עשה אביו את בקשתו, ואסף את כל האומנים במלאכת זו, הוציא הבן מנורה מכוערת והראה להם, הלך האב אצל כולם לשאול דעתם על המנורה, והודו לו כי היא נראית בעיניהם מכוערת מאוד, אף על פי כן התפאר הבן לאמור, הראיתי לכם חכמתי באומנות זו, אמר לו האב, והרי אין היא נראית יפה בעיני כל בעלי האומנות, השיב לו הבן, דווקא בזה הראיתי גדולתי, כי הראיתי לכולם חסרונותיהם, כי במנורה זו ישנן כל המגרעות של כל אחד מהאומנים, הלא תראה, אצל זה חלק פלוני מכוער, אצל השני חלק זה עשוי יפה, אלא שחלק אחר מכוער, וכן אצל כולם, מה שנראה רע בעיני זה, נראה יפה בעיני חברו, ואני עשיתי מנורה זו, כשהיא מורכבת מכל המגרעות של כל אחד ואחד, כדי להראות לכל אחד שאין בו שלימות, ומה שנראה בעיניו טוב ויפה, נראה בעיני חברו רע ומכוער, אבל באמת יכול אני לעשות מנורה משוכללת,

והנמשל: אילו ידענו את כל החסרונות והעיכובים של כל דבר, היינו יודעים מהות הדבר, אף שלא ראו את הדבר מעולם, אין אדם דומה לחברו, וכל הצורות היו באדם הראשון, היינו בתיבת אדם בלבד, כל המאורות היו נכללים בתיבת אור בלבד, וכן מעשי בראשית, ואפילו העלים של האילן אין עלה אחד דומה לחברו, ויש חכמות בעולמנו שאפשר לחיות עם החכמות בלבד, בלי אכילה ושתייה.

(הרה"ק רבי נחמן מברסלב זיע"א)

אותו חסיד שקיבל את השליחות, קנה את חכירת ה"אקציו" (מס הממשלה על ייצור משקאות וכד') בכפר שרובו היו גויים תקיפים ואלימים שהיו מעלימים את המס, ולגלגו על יהודי זה שדרש מהם את החלק המגיע לו ולשלטונות. נמצא שאותו אדם שהשקיע את כל רכושו בחכירת המס, לא הרויח מעיסקה זו מאומה, וקרוב היה לצאת נקי מנכסיו.

בשמעו על התועדותם של שני הצדיקים בכפר הסמוך למקום מושבו, החליט לבקש את ברכתם, אך למגינת לבו ראה כי יהודים רבים מאד צובאים על הפתח ולאיש אין רשות לבא אל הבית פנימה ולהפריע אותם ממעשיהם. בצר לו נאבק ונדחף עד שהגיע סמוך לדלת, המשיך להיאבק עם הגבאי שומר הסף, ותוך כדי כך זעק וזעקה גדולה ומרה: "גיוואלד!", קריאה שהגיעה לאוזני הצדיקים, שציוו על הגבאי להניח פנימה את האיש שכה צעק במר נפשו. בכניסתו נפלה עליו אימה ופחד, וכך עמד נטוע על מקומו והדיבור נעתק מפיו. ורק כשפנה אליו רבי מאיר במאור פניו ושאלו למבוקשו, הצליח לשטוח לפנייהם את מצוקתו מחכירת ה"אקציו". אז פנה הרבי אל הגרש"ק בנועם מליצתו: "מגיד דבראד, הבה ונאמר שנינו ותקופתו על קצותם, ותהא התקיפות שלו על האקציו", ויעשו כן. החוכר לא הבין את אשר נעשה ונשאר כך על עמדו, אז פנה אליו רבינו שנית: "הרי כבר אמרתי לך ותקופתו על קצותם ומה לך עוד פה?". ומאז נפל פחד גדול על גויי הכפר, ולא העיזו להעלים אפילו פרוטה אחת מעיני החוכר שנתעשר עושר גדול מעיסקה זו.

מסופר על אירוע נוסף שנתרחש בשעה שרבי שלמה היה בפרעמישלאן, ופגש ברבינו שחזר אותה שעה מהטבילה במקוה קודם תפילת שחרית. ואמר לו רבי מאיר כי "סדר הליכת מאיר"ל הוא כשהולך מן המקוה עם הפאנטאפיל הוא עובר ע"י המתיבתא דרקייעא, והי' שם רעש גדול כי מצאו בדברי הרמב"ם במקום פלוני שסותר גמרא מפורשת. מילא מאיר"ל אינו יודע ללמוד, אבל מה יאמר המגיד מבראד?" בתוך כדי דיבורם נכנסו לביתו של הרבי, נטל רבי שלמה כמה ספרים והעמיק בעיונו, ובינתיים הניח הרבי טלית ותפילין. אז קרא רבי שלמה שיש לו תירוץ לקושיא זו ואמרו לרבינו, אך הרבי השיבו כי גם במתיבתא דרקייעא ניסו לתרץ כך אך סתרוהו ממקום אחר. העמיק רבי שלמה יותר ויותר והעלה תירוץ נוסף, אך גם עליו אמר לו הרבי כי סתרוהו במתיבתא דרקייעא. אחר כמה נסיונות נוספים אמר רבי שלמה כי אין בכוחו לתרץ קושיא חמורה זו, ושאל מה העלו לבטוח במתיבתא דרקייעא? סיפר לו הרבי כי הביאו את הרמב"ם עצמו, והוא תירץ הקושיא באופן כך וכך. ואח"כ אמר הג"ר שלמה קלוגר שאין הוא יודע אם אמנם עבר הרבי עם הפאנטאפיל במתיבתא דרקייעא, אבל אין לו כל ספק כי תירוץ שכזה לא היה יכול לומר אלא הרמב"ם עצמו.

צ"ן אדם לחברו

עשיית חסד במסירות נפש

היה זה באחרית ימיו של הרה"ק רבי שלומקה מזוויעהל זיע"א (יומא דהילולא כ"ו אייר), רבנו שכב על ערש דווי טובל יסורים קשים. באחת ההודמנויות, התבטא ד"ר משה וואלך וצ"ל מנהל בית החולים שערי צדק, שאינו מבין, איך יכול אדם להבליג כל כך, ולא להוציא אנחה אחת ביסורים כאלו העוברים על רבנו, לית דין ברנש קרא ד"ר וואלך על רבנו. והנה היה זה בל"ג בעומר, רבנו שכב בביתו על ערש הדווי, ויהודי הגיע עם ילדו עם זוג מספריים בידו לכבד את רבנו שישגו מעט ממחלפות שערות ראשו של הילד, כמנהג החלקה בירושלים לעשות פאות לבני השלוש בל"ג בעומר. בדיכנסו לבית רבנו אל סף הדלת, רמו לו אחד מבאי ביתו של רבנו בתנועת יד, שלא יכנס עתה מאחר שרבנו לא מרגיש טוב, הבחין בכך רבנו וקרא לעברו, מי שמך לבעל הבית? וציוה על אותו אדם לצאת אחרי האיש להשיבו עם ילדו, ורבנו קם ממיטת חוליו לגזוז משערותיו של אותו ילד.

מצות ביקור חולים של צדיק

פעם אחת פגשו את הרה"ק רבי חיים חוקיהו מדיני בעל ה"השדי חמד זיע"א, הולך בדרך בחום היום. וישאלוהו לאן פני רבינו מועדות? ענה הצדיק, לקיים מצות ביקור חולים, שאלו ומי הוא החולה? אמר, פלוני אלמוני. חרדו ואמרו, עבריין הוא ואל ירבו כמותו בישראל, ענה להם הצדיק, ראשית אמרו חז"ל אפילו חוטא שבישראל מלא מצות

כרמון, דבר שני לא את החולה בלבד אנו הולכים לבקר, אלא גם את השכינה השורה מראשותיו של חולה. לשמע תשובה וו הצטרפו גם השואלים אליו לביקור חולים זה. כשראה אותם החולה, התאושש וישב על המטה מפני הכבוד. לא עברו ימים מועטים, והאיש הבריא והתהלך ברחובות העיר, ומסופר שמאז שב האיש בתשובה שלימה.

למנוע טירחה מיהודי

מסופר על הרה"ק רבי שפטייל ראש ישיבת סלוצק זיע"א, שראה אדם אחד גוחן ומרים דף של ספר, מביט בו אם הוא מספרי קדושה, וחוזר ומשליכו על הארץ. הלך רבי שפטייל, והרים את הדף. רבי, אומר הלה דף זה אינו מספרי קדושה, היא הנותנת, מחזיר לו רבי שפטייל, לפיכך אני מרימו שלא יחזור ויטעה בו יהודי אחר, ונמצא טורח לבטלה.

עין טובה של צדיק

בצעירותו היתה להרה"ק רבי דוד מלעלוב זיע"א חנות, וכל אדם שהיה נכנס לחנותו לקנות דבר מה, היה רבי דוד מתחיל למנות את כל החנוונים שבסביבתו, שאפשר להשיג גם אצלם את המצרף המבוקש, והיה אומר להם אצל פלוני תוכל לקנות מצרך זה, גם אצל אלמוני, ואם רצונך בכך דוקא תוכל לקנות אצלי. כאשר בנו הרה"ק רבי משה זיע"א נשא אשה. פתח אף הוא חנות, לאחר זמן פתח מתחרה חנות דומה בסמוך לו, והוא בא בדמעות להתלונן אצל אביו, השיב לו אביו בפליאה, וכי אין אתה מרוצה מכך שגם יהודי אחר מפרנס את בני ביתו באותה סחורה?

תילולא דצדקיא

שבת קודש כ"ד אייר

הרה"ק רבי יהושע העשיל צורף מקראקא (אבי המקובלים - ת"פ)
הרה"ק רבי יעקב מליסא ב"ר יעקב משה (חות דעת - תקצ"ב)
הרה"ק רבי אליעזר צבי מקארמא
ב"ר יצחק אייזיק יהודה יחיאל (תרנ"ח)
יום ראשון כ"ה אייר
הרה"ק רבי ישעי' מדינאוויץ (תלמיד המגיד ממעורטש - תקנ"ד)
הרה"ק רבי חיים מקאסוב ב"ר מנחם מענדל (תרי"ד)
יום שני כ"ו אייר
רבינו סעדיה גאון ב"ר יוסף (ד"א תש"ב)
רבי משה חיים לוצאטו ב"ר יעקב חי (מסילת ישרים - תק"ז)
הרה"ק רבי שמואל אליה מזוואלין ב"ר יחזקאל מקאומיר (תרמ"ח)
הרה"ק רבי שלמה מזוויעהל ב"ר מרדכי (תש"ה)
יום שלישי כ"ז אייר
הרה"ק רבי שלמה זלמן מקאפוסט ב"ר יהודה לייב (מגן אבות - תר"ס)
הרה"ק רבי אליעזר זאב מקרעטשניף הי"ד ב"ר מאיר (תש"ד)
יום רביעי כ"ח אייר
שמואל הנביא בן אלקנה (ב"א תתפ"ב)
רבינו יצחק מקורבייל ב"ר יוסף (הסמ"ק - ה"א י"א)
יום חמישי כ"ט אייר
הרה"ק רבי מאיר מפרעמישלאן ב"ר אהרן אריה לייב (תרי"י)
יום שישי א' סיון
הרה"ק רבי מאיר הורוויץ אב"ד טיקטין ב"ר שמואל (תק"ו)
הרה"ק רבי גרשון מיאמפאלא מחכמי הקלוזי דברודי (תקס"ד)

זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן

שאלונה הלכות

שאלת הרה"ג נטילת הבית וביטוי שליש"א מוס"ם "ב"א אור"ח" רפרוס יום החרש על המערים.

לשון הרע (ו')

א) יש דברים שהם אבק לשון הרע, כיצד, מי יאמר לפלוני שיהיה כמות שהוא עתה, או שיאמר שתקו מפלוני איני רוצה להודיע מה אירע ומה היה, וכיוצא בדברים האלו, וכן המספר בטובת חבירו בפני שונאיו, הרי זה אבק לשון הרע, שזה גורם להם שיספרו בגנותו. ועל עניין זה אמר שלמה, מברך רעהו בקול גדול בבוקר השכם, קללה תחשב לו, (משלי כ"ז, י"ד) שמתוך טובתו בא לידי רעתו. (רמב"ם פ"ז מהלכות דעות ה"ד)
ב) לפי חומר שבו וגודל עונשו [של המספר לשון הרע], ממנו ניקח לידע עד כמה מכעיס את בוראו. (פלא יועץ, ערך לשון הרע)
ג) בכח יגבר איש לעמוד על המשמר, ולשמור לפיו מחסום, ויעשה עצמו כאילם מלדבר על חבירו משוב עד רע, וביותר יגדל הבאב על המדברים בגנות משפחה, או בגנות בני העיר, או בגנות שבט מ"שאל, כגון ספרדים על האשכנזים, ואשכנזים על הספרדים. (שם).

קרית קרעטשניף רחובות

טל': 052-7144471 מייל: sipureitzadikim@gmail.com

בחסות דפוס פוסטר

דפוס אישי מקצועי

08-8422112 ההגנה 54 רחובות

P6422112@gmail.com

לע"נ הרה"ק

רבי אליעזר זאב מקרעטשניף הי"ד

ב"ר מאיר זיע"א

נלכ"ע כ"ו אייר תנצב"ה